

Pestprotocol Basisschool De Bosrank

1 . Doel Pestprotocol Basisschool De Bosrank

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Op de Bosrank wordt er voortdurend aandacht geschonken aan een goed pedagogisch klimaat om pestgedrag te voorkomen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier en in veiligheid naar school te gaan. Het pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol. Dit protocol sluit aan bij de methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling die wij op school gebruiken.

1.1 Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is sprake van pestgedrag?

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: "Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.

Bij plagen is er sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer week of regelmatig

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend 'slachtofferschap'	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden, dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De Bosrank vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden.

Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. Juist regelmaat geeft het kind kansen. Daarom hanteren we binnen onze school de volgende afspraken in alle groepen en spreken die met de leerlingen door en af. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de leerlingen.

De afspraken worden 'vertaald' naar het niveau van de kinderen en krijgen een plaats in elke klas. We hopen dat zodoende er een preventieve werking van uitgaat en spreken de kinderen die zich niet aan de gemaakte afspraken houden daar op aan.

Afspraken:

- Ik behandel anderen, zoals ik zelf behandeld wil worden.
- Ik doe vriendelijk en help waar ik kan.
- Ik ben voorzichtig met spullen van mijzelf en die van iemand anders.

De Bosrank heeft een schoollijn voor sociaal emotionele ontwikkeling. 1 keer per jaar wordt Zien afgenomen. Aan de hand van deze resultaten wordt de pedagogische aanpak bijgesteld.

Stellingname van de school

- Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd ouders).
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten bespreekbaar gemaakt met de kinderen, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, kunnen de leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dit signaleren en zullen zij duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak. Zie hiervoor punt 5: stappenplan.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties. Ook kan er advies worden gevraagd aan de vertrouwenspersoon binnen het team. Namen staan vermeld in de schoolgids en op de website.

2. Preventief pestbeleid & het klimaat in de school

Met behulp van de sociaal emotionele methode werkt de school continu aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De afspraken van de methode.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de anders, bij voorkeur je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Hulp in vorm van een maatje/buddy/ tutor (bemiddeling).
6. De school kiest bewust voor activiteiten die de sociale vaardigheden en het zelfvertrouwen vergroten. Denk hierbij aan (team)sport en de ateliers. Kinderen worden in de mogelijkheid gesteld hun talenten te ontdekken.
7. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

3. Indien er toch sprake is van pestgedrag?

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar als actief mee om:

We gaan uit van de aanbevelingen uit de hier achter beschreven vijfsporen aanpak. Deze is ontwikkeld door de landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs.

Wil je pesten effectief bestrijden dan zul je de volgende vijf groepen moeten meenemen.

3.1 Vijf sporen aanpak:

De leraar (signaleren en aanpakken).

Groepsniveau.

Leraren hebben de sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door het interne zorgteam. Signalen en voorvallen die leiden of kunnen leiden tot pestgedrag worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem.

De ouders

In deze fase zal de leerkracht (en het interne zorgteam) de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

3.2 Hulp aan de pester

Algemeen:

Er wordt uiteraard met de pester gesproken, Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens afspraken te maken met evaluatiemomenten. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. De school draagt zorg voor passende hulp of begeleiding. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld.

Begeleiding van de pester

- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen als het kind zich aan de regels houdt.
- Praten; zoeken naar de reden van het ruziemaken / pesten.
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten.

Het is belangrijk dat school zich bewust is van mogelijke oorzaken van het pestgedrag. Te denken valt aan omgevingsfactoren en achtergronden van de pester. Indien dit aan de orde is zal het zorgteam hierbij betrokken worden.

3.3 Hulp aan het gepeste kind

Op de Bosrank wordt het gepeste kind gezien, serieus genomen en begeleid. In gesprekken met zowel de leerlingen, ouders als de school zal gekeken worden naar een passende begeleiding. Eventueel kan het zorgteam worden ingezet. Uiteraard moet er ook hulp aan het slachtoffer geboden worden. Kinderen die voortdurend gepest worden, reageren op verschillende manieren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining of zelfverdediging goede interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er gepest wordt.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doe hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is vaak een reactie die de pester wil uitlokken. De leerlingen in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest.

3.4 hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken, zullen er acties ondernomen moeten worden om hen bewust te maken van hun rol en verantwoordelijkheden:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
- Zij moeten weten dat het hun plicht is de gepeste leerling te helpen. Pesten is op de Bosrank verboden. Klikken is in deze situatie hun plicht. Tegelijkertijd wordt er in de klas veelvuldig aandacht besteed aan hoe te handelen in pestsituaties.
- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pester gaat het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.
- Via rollenspel het buitengesloten worden aan den lijve ondervinden.

3.5 Hulp aan ouders

De volgende adviezen kunnen gegeven worden

Ouders van het gepeste kind:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als het pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot activiteiten waardoor het zelfvertrouwen groeit.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten.
- School kan bemiddelen in professionele hulp voor gezinnen.

Ouders van de pester:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- School kan bemiddelen in professionele hulp voor gezinnen.
- Stimuleer uw kind tot activiteiten waardoor het zelfvertrouwen groeit.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouder van het gepeste kind serieus.

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

4. Stappenplan anti-pestprotocol

Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1.

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt er een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Hierna stelt de leerkracht de ib-er op de hoogte en wordt er contact opgenomen met de ouders. Ook het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag (i.v.m. o.a. toezicht op het plein).

Stap 2.

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om het pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Er wordt klassikaal aandacht besteed aan het probleem, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de beschikbare methode. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school en pesten verboden is. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Ouders zijn op de hoogte van de gemaakte afspraken. Indien nodig worden alle ouders op de hoogte gesteld. Dit gebeurt met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Bij dit gesprek zal de directie en ib-er aanwezig zijn. Binnen één week vindt de eerste evaluatie plaats. De leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3.

Gesprek met de pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen?

Zo ja: dan de afspraken blijven handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken.

Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan.

Leerkracht overlegt met het interne zorgteam, de directie wordt hierbij betrokken. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. Dit wordt met ouders gecommuniceerd.

Stap 4.

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan het zorgteam. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen.

Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden. Alle concrete acties en afspraken worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

5. Grensoverschrijdend gedrag

Wanneer er sprake is van grensoverschrijdend gedrag in de vorm van:

- Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.

- Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, trekken, laten struikelen.
- Materieel: stelen, onder kladden, verstoppen van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lekprikken.

Zal er altijd contact opgenomen worden met de ouders van beide betrokken partijen.

5.1 Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

1. Directie, ib-er en leerkrachten worden op de hoogte gesteld.
2. Er wordt contact opgenomen met de ouders van het kind om een afspraak te maken. Tijdens dit gesprek wordt er besproken wat er gebeurd is en welke afspraken er zijn gemaakt. Alles wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.
3. De gesprekken met ouders blijven gaande. Wanneer er sprake is van terugkerend gedrag zal er gekeken worden naar welke sancties er passend zijn in deze situatie.

Tot schorsing kan worden over gegaan wanneer de directie vindt dat de veiligheid van de betrokken leerling óf die van medeleerlingen in het geding is. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het bevoegd gezag worden overlegd of er een verwijdering procedure voor de pester(s) in gang gezet kan worden. Dit gebeurt in overleg met Passend Onderwijs en leerplicht.

6. Evaluatie

Dit pestprotocol wordt om de vier jaar geëvalueerd.